

Posudek diplomové práce

Bc. Tereza Křikavová: *Tlumočení policejních výslechů v České republice*

Posuzovaná diplomová práce má teoreticko-empirický charakter a je věnována fenoménu tlumočení policejních výslechů v českém prostředí. Jejím cílem je zjistit, „do jaké míry se překrývají pravidla a principy, o kterých se dočteme v odborné literatuře a etických kodexech, a tlumočnická praxe“ (str. 9). Za velký přínos předkládané práce považuji skutečnost, že zpracovává zajímavé a aktuální téma, které doposud nebylo v českém prostředí takto souhrnně a komplexně uchopeno.

Diplomová práce má jasnou a dobře promyšlenou strukturu, je přehledně členěna a je napsána kultivovaným jazykem, text práce je čtenářsky velmi přívětivý. Jednotlivé kapitoly na sebe plynule a logicky navazují. Práce obsahuje jen minimální počet překlepů či problémů s interpunkcí (např. 40 *oborná literatura*, 61 *že policista, by nemusel*). Co se týče technické stránky práce, doporučila bych obsah nečlenit do tolik podkapitol (některé kapitoly pak mají jen jeden odstavec). Pozor na odsazování odstavců, ne vždy je odsazení stejné (např. 41–43).

Teoretická část se věnuje soudnímu tlumočení, právní úpravě soudního tlumočení v ČR, zabývá se tím, kdo je soudní tlumočník, a jaké jsou doporučené postupy při soudním tlumočení, dále rozebírá jednotlivé etické kodexy (tuzemské i zahraniční) a největší prostor se dostává (právem) roli tlumočníka.

Provedený výzkum považuji za vzorový, výzkumné otázky jsou jednoznačně naformulovány (str. 40). Metoda dotazníkového šetření přinesla diplomantce velmi zajímavá fakta, která důkladně zanalyzovala a představila i prostřednictvím názorných grafů. Především bych chtěla vyzdvihnout modelové situace, které respondentům poskytly prostor vyjádřit se k otázce svými slovy (řešitelka si je však vědoma jistých limitů).

V závěru práce pak diplomantka shrnuje zajímavé poznatky, k nimž dospěla. „Co se týče tlumočnickovy neutrality, pravděpodobně nejzásadnějším zjištěním byla tendence tlumočníka stát spíše na straně policie.“ (str. 81) Policisté navíc očekávají, že tlumočník bude více spolupracovat právě s vyslyšajícími a pro vyslyšaného zjednodušovat sdělení, pokud mu dotyčný nerozumí. Zajímavé je i zjištění, že je pro tlumočníka nepřijemné, pokud výpovědi nerozumí (silný přízvuk, neznámé slovo), pocituje stud a policisté na něj pohlížejí kritičtěji, než na tlumočníka, jenž zakázku odmítne (str. 82). Možné směry budoucího bádání jsou sice obecně a nepřímě nastíněny, avšak postrádám konkrétnější návrhy.

Náměty k obhajobě:

- (1) Zvažovala diplomantka zahrnout do svého výzkumu dnes velmi aktuální otázku tlumočení na dálku? Na Jeronýmových dnech 2020 se mluvilo právě o „Online-tlumočení pro Policii ČR“ (https://www.youtube.com/watch?v=JnUweZnvD7M&ab_channel=JTP-Jednotatlumo%C4%8Dn%C3%ADk%C5%AFap%C5%99ekladatel%C5%AF).
- (2) Věk, pohlaví, délka praxe i pracovní jazyky mohou pomoci usouvztažnit/vysvětlit některá zjištěná fakta, proč je diplomantka nezhledňuje?

Diplomová práce Bc. Terezy Křikavové nesporně splnila stanovený cíl a může posloužit jako inspirace pro další výzkum. Výsledky práce mohou být představeny ve formě konferenčních příspěvků či odborných studií.

Na základě výše uvedeného doporučuji diplomovou práci k obhajobě a předběžně ji hodnotím známkou „výborně“.

V Praze 25. ledna 2021

PhDr. Mgr. Petra Mračková Vavroušová, Ph.D.
oponentka